

Sygnatura akt XII C 676/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

P., dnia 18 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: del. SSR Jan Sterczała

Ławnicy:-

Protokolant: Protokolant sądowy A. M.

po rozpoznaniu w dniu 04 września 2014 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa Skarbu Państwa - Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad

przeciwko Gminie K.

o zapłatę

1. Umarza postępowanie w zakresie żądania zasądzenia należności głównej.
2. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 11 772 zł (słownie: jedenaście tysięcy siedemset siedemdziesiąt dwa złote 00/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 3 kwietnia 2014 roku.
3. Nakazuje ściągnąć od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 589 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu.
4. Zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ del. SSR Jan Sterczała

XII C 676/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 24.12.2013 r. (data wpływu), skierowanym przeciwko Gminie K., powód – Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad, wniósł o zasądzenie od pozwanej kwoty 147 182,51 zł z ustawowymi odsetkami.

W uzasadnieniu stwierdzono między innymi, że decyzją Wojewody (...) z dnia 6 czerwca 2008 r. została ustalona lokalizacja drogi krajowej (...), która miała przebiegać między innymi przez pozwaną gminę. Inwestycja została pozytywnie zaopiniowana przez Burmistrza pozwanej, również w zakresie planowanego przebiegu trasy. Powód uzyskał następnie decyzję Wojewody (...) z dnia 27 lipca 2009 r. nr 200/09 zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenie na budowę. Decyzja została pozwanej gminie dostarczona. Następnie powód zrealizował inwestycję - budowę drogi, której część jest zlokalizowana na terenie gminy K. – dwie jezdnie, trzy węzły drogowe oraz dwa miejsca obsługi podróżnych. Decyzją z dnia 2 czerwca 2012 r. udzielono powodowi pozwolenia na użytkowanie drogi.

Z mocy przepisów prawa na powodzie spoczywał obowiązek zapewnienia bezpieczeństwa ruchu, w tym oświetlenia. Powód zawarł zatem z (...) SA umowę o świadczenie usług kompleksowych polegających na dostawie energii elektrycznej oraz świadczenia usługi dystrybucji.

Strony prowadziły następnie korespondencję dotyczącą obowiązku ponoszenia kosztów oświetlenia. Pozwana odmawiała ponoszenia tych kosztów. Strony nie doszły do porozumienia. Powód – po otrzymaniu faktur wystawionych przez (...), dokonywał następnie ich analizy i wystawiał tzw. refaktury, obciążające pozwaną, z tym założeniem, by obejmowały one wyłącznie koszty oświetlenia obiektów na terenie pozwanej gminy.

Pozwana nie uregulowała swych zobowiązań, co zdaniem powoda uzasadnia zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu.

Nakazem zapłaty z dnia 14 stycznia 2014 r. sąd uwzględnił powództwo w całości i zasądził od pozwanej na rzecz powoda koszty procesu.

Pozwana gmina wniosła w ustawowym terminie sprzeciw od nakazu zapłaty. W sprzeciwie wniesiono o oddalenie powództwa w całości. Zdaniem strony pozwanej, przedmiotowa droga nie jest drogą, o której stanowi art. 18 ust. 3 Prawa energetycznego. Zdaniem pozwanej, koszt oświetlenia powinien obciążać Skarb Państwa, a zadaniem gminy jest wyłącznie planowanie tego oświetlenia. Z ostrożności procesowej pozwana stwierdziła, że co najwyżej obowiązek zapłaty może ją obciążać za okres poczynszy od dnia oddania inwestycji do użytkowania. Pozwana podniosła też, że istnieją rozbieżności między okresami, w których powód zawarł umowę z (...), a datami decyzji zezwalających na użytkowanie. Dodatkowo pozwana podniosła, iż powód zawarł z (...) umowę niekorzystną, czego następstwem są zawyżone stawki opłat za dostarczaną energię.

Powód prowadził też – zdaniem pozwanej – „cudzą sprawę” w rozumieniu art. 754 kc wbrew wyraźnej woli gminy. Nadto prowadząc tę „cudzą sprawę” powód działał rażąco niedbale, skoro zawarł umowy przewidujące stawki o 40 % wyższe od wynegocjowanych przez gminę.

Pismem procesowym z dnia 7 kwietnia 2014 r. (data wpływu), powód ograniczył żądanie do zasądzenia skapitalizowanych ustawowych odsetek od należności głównej w wysokości 11 772 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pisma.

W uzasadnieniu stwierdzono, że w dniu 20 marca 2014 r. pozwana gmina dokonała zapłaty całej należności głównej, co uzasadnia ograniczenie żądania. Strona przedstawiła w piśmie szczegółowe wyliczenie należnych powodowi odsetek. Co do meritum – strona powodowa podniosła, iż z dokumentów w aktach sprawy wynika, iż pozwana miała pełną świadomość co do ilości i rozmieszczenia oświetlenia drogowego.

Zdaniem powoda jedynym kryterium prawnym kreującym odpowiedzialność gminy jest fakt istnienia oświetlenia na terenie gminy. Powód wyraził też pogląd, że kwestia ostateczności decyzji o użytkowaniu nie ma znaczenia dla określenia chwili powstania odpowiedzialności gminy za koszty oświetlenia. Początkową zaś datą użytkowania drogi był dzień 4 czerwca 2012 r. i – dla dalszych obiektów stosownie do dalej wydawanych decyzji o pozwoleniu na użytkowanie. Dodatkowo podniesiono też argument, iż pozwany – nie zawierając umowy o dostarczanie energii i odmawiając finansowania kosztów tego oświetlenia, sprzeciwiał się tym samym przepisom Prawa energetycznego. Prowadząc cudzą sprawę bez zlecenia powód działał z należytą starannością, a pozwana odniosła z tego korzyść w postaci zapłacenia jej długu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

Powód jako inwestor zrealizował inwestycję „Budowa drogi ekspresowej (...) odcinek G. – P. (węzeł K.) od kilometra -0+420 do kilometra 34+615, długość 35,035 km”. Droga w części jest położona na terenie pozwanej :

- 1) dwie jezdnie drogi ekspresowej (...) na odcinku od km 14+475 do km 34+615 i węzła drogowego K. (I.) – łącznice nr 1,2,3,4, 5, 6, 7, 8 i jezdnie zbierające – rozprawdzające nr 1 i 2,
- 2) węzeł drogowy K. w zakresie łącznic nr 1, 2, 3, 4, 5, 6 oraz ronda PN i ronda (...),

- 3) węzeł drogowy S. (K.) w zakresie łącznic nr 1, 2, 3, 4, 5 i 6 - ,
- 4) węzeł drogowy I. (C.) w zakresie łącznic nr 1, 2, 3, 4, 5 oraz ronda (...),
- 5) Miejsca (...) Podróżnych M. (...) - km 16+370, M. (...) – km 16+370 - ,
- 6) Miejsce (...) Podróżnych M. (...) (C. P.) – km 27+700, Miejsce (...) Podróżnych M. (...) (C. P.) – km 28+200; Droga łącząca węzeł (...) z istniejącą drogą wojewódzką nr (...) od km 0+000,00 do km 1+406,19 wraz z łącznikiem od km 0+000,00 do km 0+133,85

Powód, w związku z przekazywaniem kolejnych odcinków inwestycji do użytku, zawierał z (...) SA umowy na świadczenie usług kompleksowych – dostawę energii elektrycznej oraz dystrybucji – na potrzeby oświetlenia drogowego. Z kolei oświetlenie uruchamiano przy otwieraniu poszczególnych odcinków do ruchu.

Powód regulował opłaty za dostawę i dystrybucje energii na podstawie faktur VAT wystawianych przez (...) SA zgodnie z umowami.

Kwestia przejęcia oświetlenia na odcinku drogi przebiegającym przez Gminę K. była przedmiotem uzgodnień stron jeszcze przez realizacją inwestycji. Na etapie kompletowania dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji o ustaleniu lokalizacji drogi ekspresowej powód zwrócił się do pozwanej z prośbą o uzgodnienie zakresu oświetlenia węzłów C., K., I., a po wybudowaniu drogi (...) przejęcie tego oświetlenia. Powód przekazał wówczas pozwanej dwa egzemplarze planu sytuacyjnego oświetlenia węzłów. Pozwana w piśmie z 25 maja 2007 r. (znak ZI-222-09-07) uzgodniła wówczas bez zastrzeżeń zakres oświetlenia węzłów i jednocześnie zobowiązała się do przejęcia wybudowanego oświetlenia.

Pismem z dnia 6 września 2012 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad poinformowała pozwaną o oddaniu do ruchu odcinka Wschodniej O.P.w ciągu(...), przebiegającym przez teren Gminy K.i konieczności podpisania umów na dostarczanie energii z uwagi na brzmienie art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo energetyczne. Nadto poinformowała pozwaną, że z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego na ww. odcinku drogi zawarł umowy na sprzedaż i dystrybucje energii elektrycznej, a poniesione z tego tytułu koszty będą na bieżąco refakturowane na Gminę K.. Równocześnie powód wyraził gotowość zawarcia umowy regulującej finansowanie oświetlenia do czasu zawarcia przez pozwaną bezpośrednich umów z dostawcą energii. Zaproponowano też tekst umowy, mającej łączyć strony w przedmiocie uregulowania spornej problematyki kosztów oświetlenia.

Pozwana odmówiła zawarcia umowy i w ogóle ponoszenia jakichkolwiek kosztów oświetlenia.

Wysokość stawek za energię w rozliczeniu między powodem a (...) SA wynikała z umowy zawartej przez te podmioty w następstwie zorganizowanego przez powoda przetargu.

(...) otrzymywała następnie od (...) SA fakturami, za świadczenie usług kompleksowych dostawy energii. Następnie powód wystawiał tzw. „refaktury” obciążające pozwaną gminę. Każdorazowo jednak ograniczano wysokość kosztów, tylko do tego zakresu oświetlenia, który dotyczył odcinka drogi ekspresowej (...), leżącego na terenie pozwanej gminy. Na opisanej wyżej zasadzie powód wystawił i dostarczył pozwanej następujące faktury VAT. Powyższy obrót dokumentów obrazuje tabela :

lp	Nr faktury (...)	Data faktury (...)	Kwota z zł wynikająca z faktury (...)	Nr „refaktury”	Data „refaktury”	Kwota w zł
1	(...)	28/02/2013	14 554,74	(...)	20/03./2013	(...),74

2	(...)	20/03/2013	(...),07	(...)	20/03/2013	(...),07
3	(...)	28/02/2013	(...),26	(...)	22/03/2013	442,91
4	(...)	28/02/2013	(...),80	(...)	20/03/2013	1630,17
5	(...)	28/02/2013	(...),10	(...)	22/03/2013	1927,19
6	(...)	28/02/2013	(...),74	(...)	20/03/2013	(...),74
7	(...)	31/03/2013	(...),09	(...)	23/04/2013	(...),09
8	(...)/9R/2013	2/05/2013	(...),48	(...)	13/05/2013	(...),98
9	(...)/10R/2013	09/05/2013	(...),64	(...)	14/05/2013	334,14
10	(...)	10/05/2013	(...),86	(...)	17/05/2013	(...),86
11	(...)	9/05/2013	(...),14	(...)	15/05/2013	498,15
12	(...)	10/05/2013	(...),19	(...)	20/05/2013	(...),19
13	(...)	30/04/2013	3310,32	(...)	20/05/2013	756,88
14	(...)	30/04/2013	(...),23	(...)	3/06/2013	(...),23
15	(...)	30/04/2013	(...),91	(...)	20/05/2013	(...),91
16	(...)	30/04/2013	2560,92	(...)	20/05/2013	549,05
17	(...)	10/05/2013	(...),09	(...)	21/05/2013	323,55
18	(...)	30/04/2013	(...),40	(...)	21/05/2013	(...),13
19	(...)	31/03/2013	(...),02	(...)	21/05/2013	(...),23
20	(...)	31/03/2013	(...),67	(...)	21/05/2013	(...),09
21	(...)	31/03/2013	(...),01	(...)	21/05/2013	4620,19

22	(...)	7/06/2013	(...),53	(...)	13/06/2013	(...),53
23	(...)	31/05/2013	(...),92	(...)	14/06/2013	371/67
24	(...)	31/05/2013	(...),21	(...)	14/06/2013	648,01
25	(...)	31/05/2013	(...),55	(...)	14/06/2013	(...),55
26	(...)	31/05/2013	(...),13	(...)	14/06/2013	(...),13
27	(...)	31/05/2013	(...),97	(...)	14/06/2013	668,59
28	(...)	07/06/2013	(...),65	(...)	14/06/2013	(...),23
29	(...)	07/06/2013	(...),65	(...)	14/06/2013	303,31
30	(...)	18/06/2013	(...),07	(...)	25/06/2013	(...),17
31	(...)/11R/2013	18/06/2013	(...),46	(...)	26/06/2013	(...),06
32	(...)	18/06/2013	(...),88	(...)	16/07/2013	(...),88
33	(...)	8/07/2013	(...),70	(...)	16/07/2013	(...),70
34	(...)	8/07/2013	(...),75	(...)	16/07/2013	56,83
35	(...)	30/06/2013	(...),28	(...)	18/07/2013	139,54
36	(...)	30/06/2013	(...),67	(...)	18/07/2013	(...),67
37	(...)	30/06/2013	2130,29	(...)	18/07/2013	2130,29
38	(...)	30/06/2013	1240,74	(...)	18/07/2013	59,85
39	(...)	30/06/2013	(...),17	(...) (...) KOREKTA	18/07/2013	971,06 KOREKTA DO KWOTY 789,48

40	(...)	7/08/2013	(...),26	(...)	19/08/2013	(...),83
41	(...)	31/07/2013	(...),56	(...)	19/08/2013	(...),56
42	(...)	31/07/2013	(...),87	(...)	19/08/2013	281,51
43	(...)	31/07/2013	(...),39	(...)	19/08/2013	434,23
44	(...)	31/07/2013	(...),43	(...)	19/08/2013	(...),43
45	(...)	7/08/2013	(...),82	(...)	19/08/2013	(...),82
46	(...)	30/08/2013	2019,03	(...)	19/08/2013	585,63
47	(...)	16/08/2013	(...),01	(...)	13/09/2013	1450,58
48	(...)	5/09/2013	2730,87	(...)	13/09/2013	2730,87
49	(...)	5/09/2013	(...),78	(...)	13/09/2013	1850,92
50	(...)	31/08/2013	(...),21	(...)	19/09/2013	(...),21
51	(...)	31/08/2013	(...),49	(...)	19/09/2013	(...),31
52	(...)	31/08/2013	(...),16	(...)	19/09/2013	(...),16
53	(...)	31/08/2013	(...),59	(...)	19/09/2013	(...),59
54	(...)/12R/2013	16/08/2013	(...),48	(...)	23/09/2013	(...),23
55	(...)	31/08/2013	(...),51	(...)	19/09/2013	(...),58

R. dołączano pozwanej z załącznikami w postaci szczegółowych rozliczeń zawierających opis miejsca, z którego dokonano odczytu ilości pobranej energii.

W dniu 19 kwietnia 2013 r. (...)/P. poinformował (...) Wojewódzkiego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w P. o zakończeniu budowy drogi ekspresowej (...) odcinek G. – P. (węzeł K.). W piśmie z dnia 5 czerwca 2013 r. (...) poinformował (...)/P., że zgłasza sprzeciwu do użytkowania zgłoszonego obiektu.

(...) wystawiane przez powódkę w zawiązku z oświetleniem odcinaka drogi ekspresowej (...) leżącego na terenie Gminy K. były systematycznie przekazywane pozwanej. Zapłata jednak nastąpiła dopiero w toku niniejszego procesu, jedynie w zakresie należności głównej, w dniu 20 marca 2014 r.

Stan faktyczny między stronami procesu był niesporny. Celem uściślenia ustaleń sąd przeprowadził dowód z dokumentów w aktach sprawy w postaci :

- pism pozwanej (k. 18v, 19, 20v, 92, 93, 94, 97, 99, 103, 109, 110, 120, 121,122, 127, 357-362)
- pism powoda (k. 18, 20, 89, 95, 98, 100, 101, 102, 104, 107, 111,112,113, 117, 118, 119, 123,124, 128-129)
- decyzji Wojewody (...) (k. 21-41)
- decyzji i pism (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego (k. 42-48, 322, 355)
- odpisu wyroku w sprawie XII C 515/13 (k. 49-55)
- umów zawartych z (...) SA (k. 56- 88, 323-337)
- faktur VAT (k. 90, 131-302)
- projektów porozumień (k. 91, 105-106, 114-115)
- polecenia przelewu (k. 356)
- odpisu wyroku z dnia 14/07/2014 r. (k. 380-388)
- odpisu wyroku z dnia z dnia 28/02/2014 r. (k. 392-405)

Sąd nie znalazł podstaw, by dołączone przez strony procesu dokumenty zakwestionować pod względem ich prawdziwości i autentyczności – żadna ze stron nie zgłosiła zresztą jakichkolwiek wątpliwości w tymże zakresie.

Oddalono natomiast wnioski dowodowe pozwanej o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków oraz biegłego. Dowody te – przy uwzględnieniu sformułowanych przez pozwaną tez dowodowych – nie mogły do sprawy wnieść żadnych istotnych okoliczności. Zeznania świadków potwierdziłyby fakty niesporne (brak zapłaty „refaktur”, odmowa zapłaty, brak uzgodnień między stronami co do zasad ewentualnego ponoszenia przez gminę kosztów oświetlenia). Opinia biegłego również nie miałaby znaczenia dla końcowego rozstrzygnięcia. Jak będzie jeszcze mowa poniżej, nawet wykazanie przez pozwaną, że mogła ona zawrzeć umowę z (...) na lepszych warunkach od powoda, nie mogłoby mieć przełożenia na wynik procesu. Z przyczyn bowiem natury prawnej, pozwana miała obowiązek zwrócenia powodowi wszelkich poniesionych kosztów oświetlenia, a nie kosztów hipotetycznych, które miałyby miejsce, gdyby gmina wykonała swój ustawowy obowiązek i zawarła umowy w przedmiocie oświetlenia szosy.

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo okazało się zasadne.

Przede wszystkim jednak należy zauważyć, iż pismem procesowym z dnia 7 kwietnia 2014 r. (data wpływu) – k. 347, powód cofnął pozew w zakresie należności głównej, ograniczając żądanie do odsetek za opóźnienie. Uzasadził tę czynność procesową faktem zapłacenia przez pozwaną – w toku procesu – całej należności głównej.

Sąd uznał, że cofnięcie pozwu, które nastąpiło przez rozpoczęciem rozprawy, mogło nastąpić bez zgody pozwanej (art. 203 § 1 kpc). Czynność procesowa była nadto skuteczna i dopuszczalna (i wręcz oczywista) w świetle okoliczności wymienionych w art. 203 § 4 kpc.

Specyfika sprawy polega rzecz jasna na tym, iż strona pozwana – podtrzymując wszystkie zarzuty co do zasadności powództwa – oświadczyła, iż zapłata nastąpiła z zastrzeżeniem zwrotu wyłącznie w celu uniknięcia odsetek w przypadku przegrania sporu.

Znamienne jest bowiem, iż pozwana podtrzymała swoją argumentację co do bezzasadności żądań powoda.

Obie strony żądały zatem merytorycznego rozpoznania sporu poprzez rozpoznanie przez sąd zasadności pretensji ubocznej, czyli odsetek. Rzecz jasna tylko w przypadku przesądzenia zasadności roszczenia głównego, sąd tym samym mógł potwierdzić istnienie roszczenia ubocznego. W przypadku bezzasadności roszczenia głównego, sąd musiałby natomiast oddalić powództwo o odsetki, nie mogłoby być bowiem mowy o opóźnieniu pozwanej w zapłacie.

Mając powyższe na uwadze, sąd umorzył zatem postępowanie co do należności głównej – art. 355 § 1 kpc w zw. z art. 203 § 4 kpc – pkt 1 sentencji.

Jak już była mowa, zasadność roszczenia o odsetki w niniejszej sprawie była bezpośrednio uzależniona od zasadności roszczenia głównego. Dlatego też – mimo, iż sprawa w chwili wyrokowania dotyczyła tylko odsetek – sąd zobowiązany był do zbadania zasadności roszczenia głównego. Tylko takie rozważenie mogło bowiem doprowadzić do prawidłowego rozpoznania powództwa o odsetki.

Sąd uznał roszczenie główne za zasadne, co implikowało rozstrzygnięcie w zakresie roszczenia odsetkowego,

W niniejszym postępowaniu powód Skarb Państwa – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad domagał się zasądzenia od pozwanej Gminy K. kwoty 147 182,51 zł wraz z ustawowymi odsetkami, w związku z poniesionymi kosztami oświetlenia drogi ekspresowej (...), na odcinku położonym na terenie pozwanej Gminy K. - art. 18 ust 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. Nr 1059 j.t.), zgodnie z którym do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy. Zgodnie z art. 3 pkt 22 prawa energetycznego finansowanie oświetlenia to finansowanie kosztów energii elektrycznej pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania. Powód wskazał, że nie będąc upoważniony ani zobowiązany do działania na rzecz pozwanej został zmuszony do podjęcia działań w jej interesie, przez zawarcie we własnym imieniu umowy na dostawę energii elektrycznej celem oświetlenia drogi ekspresowej, na odcinku położonym na terenie pozwanej Gminy. Powód wypełnił tym samym ustawowy obowiązek pozwanej w opisanym zakresie. Roszczenie o zwrot wydatków poniesionych wskutek wykonania bez podstawy prawnej obowiązku ustawowego spoczywającego na pozwanej powód wywiódł z art. 753 § 2 zd. 2 k.c., regulującego uprawnienie prowadzącego cudzą sprawą bez zlecenia do żądania zwrotu poniesionych, uzasadnionych wydatków, wraz z ustawowymi odsetkami. Powód domagał się zwrotu równowartości należności uiszczonych na rzecz dostawcy energii (...) S.A., na oświetlenie przedmiotowego odcinka drogi (...), znajdującego się na terenie Gminy K..

W ocenie Sądu nie nasuwa wątpliwości istnienie obowiązku pokrycia przez pozwaną kosztów energii elektrycznej niezbędnej do zapewnienia oświetlenia na wymienionej drodze ekspresowej, w odcinku przebiegającym przez teren pozwanej gminy.

Zgodnie z art. 6 ust 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. Nr 594 j.t.) do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Zgodnie z art. 7 ust 1 ww. ustawy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. Umieszczenie w art. 18 ust. 1 pkt 3 prawa energetycznego zadania zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło oraz gaz należy traktować jako zakwalifikowanie przez ustawodawcę tego zadania do kategorii zadań własnych gminy w rozumieniu art. 7 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym o charakterze obowiązkowym. Obowiązek finansowania zadań jest konsekwencją obowiązku ich wykonywania. W przypadku omawianego przepisu działalność ta polega na oświetleniu ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy.

Formuła, w jakiej ustawodawca wypowiedział się o obowiązku finansowania oświetlenia wskazuje, że mamy do czynienia z zadaniem obowiązkowym gminy, od wykonania którego gmina nie może odstąpić - obowiązujące przepisy nie przewidują dowolności w zakresie sposobu oświetlania dróg publicznych; przeciwnie, precyzują warunki techniczne, które w tym zakresie muszą być spełnione dla zapewnienia bezpieczeństwa użytkownikom drogi.

Zgodnie z art. 1. ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013 r. Nr 260 j.t.) drogą publiczną jest droga zaliczona na podstawie niniejszej ustawy do jednej z kategorii dróg, z której może korzystać każdy, zgodnie z jej przeznaczeniem, z ograniczeniami i wyjątkami określonymi w tej ustawie lub innych przepisach szczególnych. W oparciu o art. 3 ww. ustawy drogi publiczne ze względu na ich dostępność dzielą się na drogi ogólnodostępne oraz drogi o ograniczonej dostępności, w tym autostrady i drogi ekspresowe. Zgodnie z art. 4a ustęp 1 ww. ustawy Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sieć autostrad i dróg ekspresowych, mając na uwadze potrzeby społeczne i gospodarcze kraju w zakresie rozwoju infrastruktury. Wskazać należy, że zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2004 r. w sprawie sieci autostrad i dróg ekspresowych (Dz.U. z 2004 r. Nr 128 poz.1334), droga (...) o przebiegu : A1 (G.) - B. - P. - L. - A8 (W.), jest drogą ekspresową.

W niniejszym postępowaniu powód domagał się zapłaty za poniesione koszty oświetlenia drogi ekspresowej (...) na odcinku G. – P. (węzeł K.) w części znajdującej się na terenie Gminy K., podnosząc że przedmiotowa droga należy do kategorii ujętej w art. 18. 1 prawa energetycznego, a zrazem nie podlega wyłączeniu w oparciu o art. 18 ust. 3 tejże ustawy, zgodnie z którym przepisy art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3 nie mają zastosowania do autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych. Przytoczony przepis prawa energetycznego W ust. 1 i 2 nie uzależnia obowiązku finansowania oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych od rodzaju lub kategorii drogi, a jedynym kryterium dla przypisania tego zadania gminie (realizacji tego zadania przez gminę) jest położenie danej drogi na terenie gminy. Natomiast z ustępu 3 art. 18 prawa energetycznego jednoznacznie wynika, że przepis nie ma zastosowania do autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych. Zgodnie z art. 1 ust 4 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz.U. z 2012 r. Nr 931 j.t.) Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, drogi ekspresowe, które mogą być budowane i eksploatowane albo wyłącznie eksploatowane jako płatne. Podkreślić należy, że do chwili obecnej droga ekspresowa (...) nie została zakwalifikowana jako płatna w rozumieniu art. 1 ust 4 ww. ustawy o autostradach płatnych. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie autostrad płatnych (Dz.U.2014 poz. 45) droga ekspresowa (...) nie została wymieniona. W myśl Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 2011 r. w sprawie dróg krajowych lub ich odcinków, na których pobiera się opłatę elektroniczną (Dz. U. z 2013 r. Nr 1263, które weszło w życie dnia 1 lipca 2011 r.) w punkcie 10 załącznika numer 1 do ww. Rozporządzenia wymienia się drogę ekspresową (...) na odcinkach węzeł B. P. - węzeł B. B., węzeł G. P. - skrzyżowanie z drogą powiatową nr (...), jako objętą opłatą elektroniczną. Jest to jednak opłata pobierana w myśl art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115), za przejazdy po drogach krajowych pojazdów samochodowych, w rozumieniu art. 2 pkt 33 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, za które uważa się także od zespół pojazdów składający się z pojazdu samochodowego oraz przyczepy lub naczepy o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony, w tym autobusów niezależnie od ich dopuszczalnej masy całkowitej, którą zgodnie z załącznikiem 3 pobiera się od pojazdów samochodowych o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 t i poniżej 12 t, pojazdy samochodowe o dopuszczalnej masie całkowitej co najmniej 12 t oraz od autobusów niezależnie od dopuszczalnej masy całkowitej. Zasadniczo zatem ww. opłata jest pobierana od pojazdów ciężarowych i autobusów. Nie mniej powyższa opłata jest opłatą pobieraną odrębnie od opłaty za przejazd pobieranej na podstawie art. 37a i następnych ww. ustawy o autostradach płatnych i nie dotyczy przedmiotowego odcinka. Zaznaczyć należy, że przepis art. 18 ust. 3 prawa energetycznego nie wyłącza zastosowania ust. 1 pkt 3 do „płatnych dróg ekspresowych”, ale do „dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych”. Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że pozwana Gmina miała obowiązek finansowania oświetlenia obiektów Wschodniej O. P. w ciągu drogi ekspresowej (...) na odcinku położonym na terenie pozwanej Gminy.

Pozwana niezasadnie też kwestionowała okoliczność, że przedmiotowy odcinek drogi był w okresie za jaki powód żąda zapłaty „drogą publiczną” w rozumieniu art. 18 ust 1 pkt 3 prawa energetycznego, akcentując fakt, że

oddanie drogi (...) do użytkowania nastąpiło dopiero w dniu 5 czerwca 2013 r. Zgodnie z art. 4 pkt 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. 2013 poz. 260) droga to budowla wraz z drogowymi obiektami inżynierskimi, urządzeniami oraz instalacjami, stanowiącą całość techniczno-użytkową, przeznaczoną do prowadzenia ruchu drogowego, zlokalizowaną w pasie drogowym. Zgodnie z pkt 10 droga ekspresowa to droga przeznaczoną wyłącznie do ruchu pojazdów samochodowych: wyposażoną w jedną lub dwie jezdnie, posiadającą wielopoziomowe skrzyżowania z przecinającymi ją innymi drogami transportu lądowego i wodnego, z dopuszczeniem wyjątkowo jednopoziomowych skrzyżowań z drogami publicznymi, wyposażoną w urządzenia obsługi podróźnych, pojazdów i przesyłek, przeznaczone wyłącznie dla użytkowników drogi. W tym miejscu wskazać należy, że ww. inwestycja była realizowana w oparciu o ustawę z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. Nr 80, poz. 721). Zgodnie z art. 32 ust 1 ww. ustawy do oddawania do użytkowania drogi stosuje się przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane. W myśl ustępu 2, w przypadku decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wydanej dla drogi posiadającej co najmniej dwie jezdnie, przy czym każdą z nich przeznaczoną dla jednego kierunku ruchu, właściwy organ nadzoru budowlanego, na wniosek inwestora, wydaje decyzję o pozwoleniu na użytkowanie w odniesieniu do jezdni lub odcinka drogi, na których zakończono budowę. W myśl ustępu 3, właściwy organ nadzoru budowlanego może wydać decyzję o pozwoleniu na użytkowanie drogi, jezdni lub odcinka drogi, pomimo niespełnienia wymagań ochrony środowiska, o których mowa w art. 76 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.), jeżeli stwierdzi, że zostały spełnione warunki określone w przepisach ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane. Przepisów art. 59 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane i art. 59e tej ustawy, w zakresie dotyczącym posiadania przez przeprowadzającego kontrolę statusu osoby zatrudnionej we właściwym organie nadzoru budowlanego, oraz art. 76 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, nie stosuje się. W myśl ustępu 4, w decyzji, o której mowa w ust. 3, właściwy organ nadzoru budowlanego określa termin wykonania pozostałej części robót wykończeniowych lub innych robót budowlanych i spełnienia wymagań ochrony środowiska, o których mowa w art. 76 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska. Termin ten nie może być dłuższy niż 9 miesięcy. Zgodnie z ustępem 5, po upływie terminu określonego w ust. 4 właściwy organ nadzoru budowlanego z urzędu wszczyna postępowanie w sprawie stwierdzenia wykonania pozostałej części robót wykończeniowych lub innych robót budowlanych i spełnienia wymagań ochrony środowiska, o których mowa w art. 76 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska. Organ nadzoru budowlanego w decyzji, wydanej w porozumieniu z wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska, stwierdza wykonanie pozostałej części robót wykończeniowych lub innych robót budowlanych i spełnienie wymagań ochrony środowiska, o których mowa w art. 76 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, na dzień wydania tej decyzji. Przepis art. 76 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska stosuje się odpowiednio. Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 r. Nr 1409 j.t.) do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie jest wymagane pozwolenie na budowę, można przystąpić, z zastrzeżeniem art. 55 i 57, po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy, jeżeli organ ten, w terminie 21 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, nie zgłosi sprzeciwu w drodze decyzji. Zgodnie z art. 55 Prawa budowlanego przed przystąpieniem do użytkowania obiektu budowlanego należy uzyskać ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie, jeżeli : na wzniesienie obiektu budowlanego jest wymagane pozwolenie na budowę i jest on zaliczony do kategorii V, IX-XVIII, XX, XXII, XXIV, XXVII-XXX, o których mowa w załączniku do ustawy; zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 49 ust. 5 albo art. 51 ust. 4; przystąpienie do użytkowania obiektu budowlanego ma nastąpić przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych. Zgodnie z art. 59 ust 1 ww. ustawy właściwy organ wydaje decyzję w sprawie pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego po przeprowadzeniu obowiązkowej kontroli, o której mowa w art. 59a. Wskazać należy, że co do zasady, pozwolenia na użytkowanie nie jest wymagane, a do użytkowania obiektu budowlanego, na którego wzniesienie wymagane jest pozwolenie na budowę, można przystąpić po zawiadomieniu właściwego organu o zakończeniu budowy. Przepis art. 55 przewiduje wyjątek od ww. zasady i przewiduje konieczność uzyskania pozwolenia na użytkowanie w trzech kategoriach sytuacji. Pierwsza dotyczy obiektu budowlanego kategorii: V, IX-XVIII, XX, XXII, XXIV, XXVII-XXX, określonych w załączniku do ustawy – Prawo budowlane. Druga kategoria sytuacji odnosi się do zakończenia procedury legalizacyjnej lub naprawczej. Trzecia kategoria sytuacji dotyczy zamiaru przystąpienia do użytkowania obiektu budowlanego przed wykonaniem robót budowlanych w całości – przed zakończeniem budowy. Wymóg ten odnosi się zarówno do obiektów budowlanych

wymagających zgłoszenia, jak i obiektów budowlanych wymagających pozwolenia na użytkowanie. W przypadku chęci użytkowania obiektu budowlanego przed wykonaniem wszystkich robót budowlanych, wskazanego w art. 55 pkt 1, inwestor także musi uzyskać decyzję o pozwoleniu na użytkowanie.

Możliwe było zatem wcześniej (niż przez zawiadomieniem o zakończeniu robót) przystąpienie do użytkowania kolejnych obiektów budowlanych pobudowanych w ramach realizowanej drogi ekspresowej (...). Z ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie wynika, że powód dysponował poszczególnymi decyzjami (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w P. o pozwoleniu na użytkowanie wskazanych w ww. decyzjach obiektów budowlanych, które stanowiły część realizowanej inwestycji.

Podstawowe znaczenie ma decyzja z 2 czerwca 2012 r., na mocy której (...) udzielił powodowi pozwolenia na użytkowanie dwóch jezdni drogi ekspresowej (...) na odcinku od km 14+475 do km 34+615 i węzła drogowego K. (wg dokumentacji projektowej I.) łącznice nr 1-8 i jezdnie zbierającorozprowadzające nr 1 i 2. Decyzja stała się ostateczna w dniu 21 czerwca 2012 r. Powód mógł przystąpić do użytkowania drogi mimo, że nie były wykonane wszystkie roboty budowlane. Gmina zaś obowiązana była finansować oświetlenie każdej drogi publicznej znajdującej się na jej terenie.

Nie można zgodzić się z zaproponowaną przez pozwaną interpretacją art. 10 ust. 5 u.d.p., według której oddanie do użytkowania nowej drogi publicznej następuje z chwilą wydania decyzji o pozwoleniu na jej użytkowanie, której przedmiotem jest zgoda na użytkowanie drogi publicznej. W treści tego przepisu wskazano bowiem, że skutki prawne w nim przewidziane następują z chwilą oddania do użytkowania nowo wybudowanego odcinka drogi. Droga ekspresowa (...) na odcinku przebiegającym przez teren Gminy została dopuszczona do użytkowania na podstawie decyzji (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego z dnia 2 i 4 czerwca 2012 r., które zostały wydane na podstawie art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji w zakresie dróg publicznych w zw. z art. 59 ust. 1 i 3 i art. 55 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawa budowlanego (Dz.U. z 2010 r., nr 243, poz. 1623 ze zm.). Z chwilą uprawomocnienia się powyższych decyzji bez wątpienia nowa droga została oddana do użytku.

W tych warunkach, ponieważ w przedmiotowym stanie faktycznym został wybudowany nowy odcinek drogowy i został on oddany do użytku, co oznaczało, że spełnione zostały przesłanki zawarte w omawianym przepisie art. 10 ust. 5 ustawy o drogach publicznych, skutkowało to zmianą kategorii dawnej drogi krajowej oznaczonej nr (...), która z mocy prawa stała się aktualnie drogą gminną.

Zgodnie z § 109 ust 1 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 1999 r. Nr 43 poz. 430), droga powinna być oświetlona ze względów bezpieczeństwa ruchu, w szczególności gdy przebiega przez obszar oświetlony i występuje zagrożenie olśnienia uczestników ruchu, w obrębie węzła lub skrzyżowania, jeżeli jedna z krzyżujących się dróg jest oświetlona, na skrzyżowaniu z drogą klasy S, na skrzyżowaniu typu rondo, na skrzyżowaniu skanalizowanym z wyspami w krawężnikach - jeżeli jest to droga klasy GP, między odcinkami oświetlonymi - jeżeli długość odcinka nie przekracza 500 m, na odcinku przyległym do obiektu mostowego - jeżeli obiekt jest oświetlony, w obrębie miejsca poboru opłat, na ulicy klasy S, na jednojezdniowej ulicy o czterech i większej liczbie pasów ruchu, na skrzyżowaniu na terenie zabudowy, przy którym znajdują się budynki użyteczności publicznej, przystanki komunikacji zbiorowej, w obrębie przejścia dla pieszych i dojścia do przystanków komunikacji zbiorowej na terenie zabudowy. Zgodnie z ustępem 2, urządzenie obsługi podróżnych, pojazdów i przesyłek - miejsce obsługi podróżnych, o którym mowa w przepisach o drogach publicznych, parking dla pojazdów ciężarowych, stacja paliw powinny być oświetlone co najmniej w części dostępnej dla uczestników ruchu. Podkreślić należy, że wskazane powyżej decyzje (...) Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w P. uprawniały powoda do oddania wskazanych odcinków do ruchu publicznego, co nastąpiło dnia 2 czerwca 2012 r., a zatem w tej części objekty wskazane ww. decyzjach stanowiły część drogi publicznej, której oświetlenie pozwana Gmina obowiązana była finansować w rozumieniu art. 18 ust 1 pkt 3 prawa energetycznego w związku z art. 7 ust 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym.

Podstawą żądania powoda wysuniętego w niniejszym postępowaniu był przepis art. 752 k.c., zgodnie z którym kto bez zlecenia prowadzi cudzą sprawę, powinien działać z korzyścią osoby, której sprawę prowadzi, i zgodnie z jej prawdopodobną wolą, a przy prowadzeniu sprawy obowiązany jest zachowywać należyłą staranność. Zgodnie z art. 753 § 1 k.c. prowadzący cudzą sprawę bez zlecenia powinien w miarę możliwości zawiadomić o tym osobę, której sprawę prowadzi, i stosownie do okoliczności albo oczekiwać jej zleceń, albo prowadzić sprawę dopóty, dopóki osoba ta nie będzie mogła sama się nią zająć. Zgodnie z § 2, z czynności swych prowadzący cudzą sprawę powinien złożyć rachunek oraz wydać wszystko, co przy prowadzeniu sprawy uzyskał dla osoby, której sprawę prowadzi. Jeżeli działał zgodnie ze swoimi obowiązkami, może żądać zwrotu uzasadnionych wydatków i nakładów wraz z ustawowymi odsetkami oraz zwolnienia od zobowiązań, które zaciągnął przy prowadzeniu sprawy. Przepis art. 754 kc stanowi, że kto prowadzi cudzą sprawę wbrew wiadomej mu woli osoby, której sprawę prowadzi, nie może żądać zwrotu poniesionych wydatków i odpowiedzialny jest za szkodę, chyba że wola tej osoby sprzeciwia się ustawie lub zasadom współżycia społecznego. Pozwana sprzeciwiając się działaniom podjętym przez powoda w celu zapewnienia oświetlenia, naruszyła przepisy prawa, gdyż – wbrew ustawowemu obowiązkowi – nie wykonała swego własnego obowiązku zapewnienia i sfinansowania oświetlenia na drodze. To właśnie powód działał w interesie pozwanej spełniając jej ustawowy obowiązek.

W ocenie Sądu powyższe rozważania należy odnieść także do stanowiska pozwanej, że powód nie dochował należytej staranności w prowadzeniu cudzych spraw bez zlecenia. Jak wskazano powyżej, powód wezwał pozwaną do zawarcia umowy z dostawcą energii celem zapewnienia oświetlenia oraz nadesłał propozycję umowy w kwestii rozliczenia poniesionych przez powoda kosztów oświetlenia wskazanych obiektów drogowych do czasu zawarcia przez Gminę stosownych umów, poinformował pozwaną o terminie oddania drogi do ruchu. Pozwana nie skorzystała z żadnej możliwości, w tym zawarcia we własnym imieniu umowy o dostarczanie energii elektrycznej z dostawcą energii, na takich warunkach, jakie indywidualnie by uzgodniła. Powód, w miarę kończenia kolejnych odcinków inwestycji, zawierał z (...) S.A. umowy w przedmiocie dostawy energii elektrycznej oraz dystrybucji – na potrzeby oświetlenia drogowego. Oświetlenie było uruchamiane przy dopuszczaniu kolejnych odcinków do ruchu kołowego, tak więc nie można podzielić poglądu pozwanej, że powód chce ją obciążyć za oświetlenie „placu budowy”.

Poniesione przez powoda koszty oświetlenia wskazanych obiektów budowlanych zostały udokumentowane przedłożonymi dokumentami w postaci faktur VAT otrzymanych od (...) S.A. wraz z załącznikami co do szczegółowego rozliczenia w jakim zakresie i jaką gminę obciążyć należy wskazanymi wydatkami.

Doręczając „refaktury” powódka dokonywała przeliczenia, ograniczając wysokość kosztów, tylko do tego zakresu oświetlenia, który dotyczył odcinka drogi ekspresowej (...), leżącego na terenie pozwanej gminy, przeliczeń tych pozwana nigdy nie kwestionowała.

Kwoty objęte „refakturami” znajdowały pełne pokrycie w przedłożonych fakturach, wystawionych przez (...) S.A. na podstawie umowy łączącej dostawcę z powodem. Powód przedstawił też potwierdzenie wpłat należności wynikających z tych faktur. W ocenie Sądu powyższy materiał dowodowy dawał wystarczające podstawy aby określić wysokość dochodzonego roszczenia, w sposób odpowiadający twierdzeniom powoda.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 753 § 2 zd. 2 kc uznał roszczenie za zasadne. W konsekwencji sąd uwzględnił powództwo w zakresie odsetek za opóźnienie. Wzięto pod uwagę terminy płatności widniejące na „refakturach”, uznając, iż w tenże właśnie sposób powód wezwał skutecznie pozwaną do zapłaty, co uzasadnia roszczenie na mocy art. 455 kc w zw. z art. 481 § 1 kc.

Powód miał również prawo domagać się odsetek od zaległych odsetek od chwili wytoczenia powództwa o te odsetki (art. 482 § 1 kc), w konsekwencji zasądzono też odsetki od zaległych odsetek od dnia 3 kwietnia 2014 r. (k. 363 w zw. z k. 347).

O kosztach postępowania Sąd orzekł zgodnie z wynikiem postępowania i w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie

opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Na tej podstawie Sąd zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 3 600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego udzielonego przez radcę prawnego. Sąd uznał rzecz jasną, że strona pozwana przegrała proces w całości (pозwana dała podstawy do wytoczenia powództwa, zapłata nastąpiła dopiero w toku procesu, a żądanie odsetkowe okazało się zasadne). W konsekwencji zarządzono również ściągnięcie od pozwanej gminy na rzecz Skarbu Państwa nieuiszczonej opłaty od pozwu, której nie miał obowiązku uiścić powód (art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 kpc i art. 100 kpc).

del. SSR Jan Sterczała